

MiteControl: Preventieve aanpak en monitoring van rode vogelmijt op pilootbedrijven in België

Tekst en beeld: Hanne Nijs, Proefbedrijf Pluimveehouderij

De rode vogelmijt of 'bloedluis' is een ectoparasiet die grote schade veroorzaakt voor leghennenhouders, zowel op economisch vlak als voor het dierenwelzijn. Rode vogelmijt is wijdverspreid in Europa. Voor het MiteControl* project heeft het Proefbedrijf Pluimveehouderij dan ook de handen in elkaar geslagen met partners in Frankrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk en gaan we samen op zoek naar duurzame alternatieven voor de behandeling tegen bloedluis.

Monitoring

Geïntegreerde pestbestrijding (IPM) is een concept dat vooral in de horticultuur al meer ingang heeft gevonden. Bij IPM wordt gefocust op preventie en bestrijding van pestorganismen aan de hand van het gebruik van niet-chemische middelen. Een ander belangrijke factor binnen het IPM concept is monitoring. Door de bloedluispopulatie van nabij op te volgen van bij de start van de legronde, krijgen we een beter beeld van de problematiek. Zo komen we onder andere te weten wanneer of waar de eerste bloedluizen verschijnen en hoe de populatie evolueert in de tijd. We maken gebruik van twee verschillende

monitoringstechnieken. Enerzijds gebruiken we de Rick stick: een houtje dat in een plastic buisje in het huisvestingssysteem gehangen wordt om strategisch gekozen plaatsen. Wekelijks haalt de pluimveehouder het houtje uit het buisje en kijkt of er bloedluizen op te zien zijn. Daarna geeft hij de Rick stick een score van 0 ('geen bloedluizen') tot 4 ('heel veel bloedluizen'). De tweede techniek die we toepassen, zijn de kartonnetjes. Elke twee weken worden stukjes golfkarton opgerold en in een plastic buisje in het huisvestingssysteem gestoken. Bloedluizen kruipen in de kartonnetjes. De kartonnetjes worden na 48u uitgehaald en meteen ingevroren. Vervolgens analyseert een dierversorger van het Proefbedrijf het aantal bloedluizen dat aanwezig is. Het tellen van de kartonnetjes gebeurt voor alle Belgische pilootbedrijven door een dierversorger van het Proefbedrijf.

Aan de hand van het monitoren van de bloedluisaantallen kunnen we snel ingrijpen wanneer een drempelwaarde overschreden wordt. In eerste instantie bekijken we dan hoe we de dosering of frequentie van de IPM-producten kunnen aanpassen. Enkel als allerlaatste redmiddel mag overgegaan worden tot het behandelen met niet-selectieve pesticiden. Dit hopen we natuurlijk in zijn geheel te kunnen vermijden.

Welke IPM behandelingen?

In een eerdere fase van MiteControl zijn verschillende IPM-behandelingen uitgetest en geëvalueerd. Onder meer vacci-

neren, het uitzetten van roofmijten en het toedienen van plantaardige additieven werden onderzocht. Drie IPM-strategieën zijn ontwikkeld waarbij verschillende methodes telkens gecombineerd worden. Uit onderzoek bleek namelijk dat de effectiviteit van combinaties van behandelingen hoger was dan een individuele toepassing. Zo worden bij IPM1 vaccins en roofmijten gebruikt, terwijl bij IPM2 en IPM3 telkens een plantaardig drinkwateradditief wordt aangewend in combinatie met respectievelijk roofmijten en silica.

Ook op pilootbedrijven

In het voorjaar en de zomer van 2020 zijn we van start gegaan met het testen van de strategieën op pilootbedrijven. In België werken we hiervoor samen met een conventioneel bedrijf en een biobedrijf. Op het Proefbedrijf Pluimveehouderij worden de drie IPM strategieën uitgetest. Voor twee verrijkte kooi- en alle volièreafde-

Zicht van een voliëre afdeling op het Proefbedrijf Pluimveehouderij waar de behandelingen tegen de vogelmijten uitgetest worden.

lingen is dit de combinatie van vaccinatie en roofmijten (IPM1). Verder worden in twee afdelingen de combinatie van een plantaardig additief met roofmijten (IPM2) of silica (IPM3) getest. Op beide andere pilotbedrijven passen we IPM2 toe. De bedrijven worden voor een periode van tenminste 9 maanden opgevolgd. Wanneer de proeven op alle bedrijven zijn afgerond, zullen we alle strategieën evalueren en uiteraard de sector en de pluimveehouders informeren over de resultaten.

* MiteControl (NWE 756) is een project dat mede gefinancierd wordt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) via Interreg NWE. De Belgische partners krijgen bijkomende steun van Provincie Antwerpen, Departement Landbouw en Visserij en Boerenbond.

Complete inrichting voor uw pluimveestal

Ventilatie • Verwarming • Warmtewisselaars • Legnesten • Silo's
Voersystemen • Vijzels • Voliëresystemen • Voerwegin • Drinksystemen
Verlichting • Dierwegin • Koeling

SKOV BlueFan BF 50

- Laag energieverbruik – hoge opbrengst
- Volledig kunststof – lange levensduur
- Geen riemaandrijving
- Eenvoudig te reinigen
- Zelfde afmeting als normale gevelventilator

PVS Electromatic – Lichtervelde

Frederik Roelens - 0474 05 75 11
frederik@pvs-pvs.com
Bjorn Huyst - 047176 58 19
bjorn@pvs-pvs.com
Dirk Ghyselen - 0477 92 47 47
dirk@pvs-pvs.com

PVS Oost – Retie

Joost de Haas - 0493 10 03 53
joost@pvs-pvs.com

www.skov.com

Omdat klimaat belangrijk is!

PLUIMVEE VARKENS SERVICE
www.pvs-pvs.com